

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ฐานะและบทบาทของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีในเมือง
เชียงใหม่หลังเสด็จกลับมาประทับอย่างถาวร (พ.ศ.
๒๔๕๗-๒๔๗๖)

ผู้เขียน

นางสาวนพวรรณ ธรรมสิทธิ์

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร.ชนสวรรค์ เจริญเมือง

ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.วรรณภา ธีระศิริ

กรรมการ

อาจารย์ ราม โชติคุต

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ

๑. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ฐานะที่เป็นจริงทางการเมืองการปกครองและทางสังคมของ
พระราชชายาเจ้าดารารัศมีว่าเหมือนหรือแตกต่างอย่างไร๒. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทบาทของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีด้านการเมืองการ
ปกครอง เศรษฐกิจและสังคม-วัฒนธรรมของเชียงใหม่ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๗-๒๔๗๖๓. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ฐานะและบทบาทของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีและพระ
กรรมกิจด้านต่างๆของพระองค์ต่อเชียงใหม่การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารเป็นหลักโดย
ใช้แนวคิดการรวมศูนย์อำนาจการปกครองส่วนกลาง แนวคิดว่าด้วยสภาวะความทันสมัย และ
แนวคิดการผสมกลมกลืน ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าก. พระราชชายาเจ้าดารารัศมีได้รับการยอมรับและเคารพทั้งจากชาวเชียงใหม่และ
ข้าราชการจากสยามทั้งในฐานะธิดาเจ้าเมืองและพระภรรยาเจ้า

ข. พระราชชายาเจ้าดารารัศมีเป็นบุคคลสำคัญในการนำเอาประเพณี วัฒนธรรมของสยาม มาผสมผสานกับของเชียงใหม่

ค. ในกระบวนการสร้างสถานะความทันสมัย (Modernization) ของสยาม เพื่อปกป้อง พระราชอาณาจักรมิให้ตกอยู่ภายใต้การรุกรานของลัทธิอาณานิคม โดยเฉพาะหัวเมืองทางด้านนา นั้น พระราชชายาเจ้าดารารัศมีทรงเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกระบวนการรวมศูนย์อำนาจของ เชียงใหม่ให้เข้าสู่ความเป็นส่วนหนึ่งของสยามได้อย่างลงตัว

ง. พระราชชายาเจ้าดารารัศมีเป็นตัวแทนของสยามและเชียงใหม่ในเวลาเดียวกัน เมื่อพระองค์ได้ทรงมีบทบาททางสังคมที่มีทั้งความเป็นราชวงศ์จักรีและความเป็นเจ้านายฝ่ายเหนือ ในล้านนา ส่งผลให้ฐานะของพระราชชายาฯ สูงเด่นขึ้นขณะที่อำนาจส่วนกลางได้เข้าครอบงำ ท้องถิ่นแทบทุกด้านและอำนาจของท้องถิ่นได้ถูกลดทอนลงเป็นลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title The Status and Role of Princess Dararasmi in Chiang Mai After Her Return for a Permanent Stay, A.D.1914 - 1933

Author Miss Noppawan Thammasit

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof .Dr. Tanet Charoenmuang Chairperson

Lect. Dr. Wannapa Leerasiri Member

Lect. Ram chotikud Member

ABSTRACT

This independent study has 3 objectives:

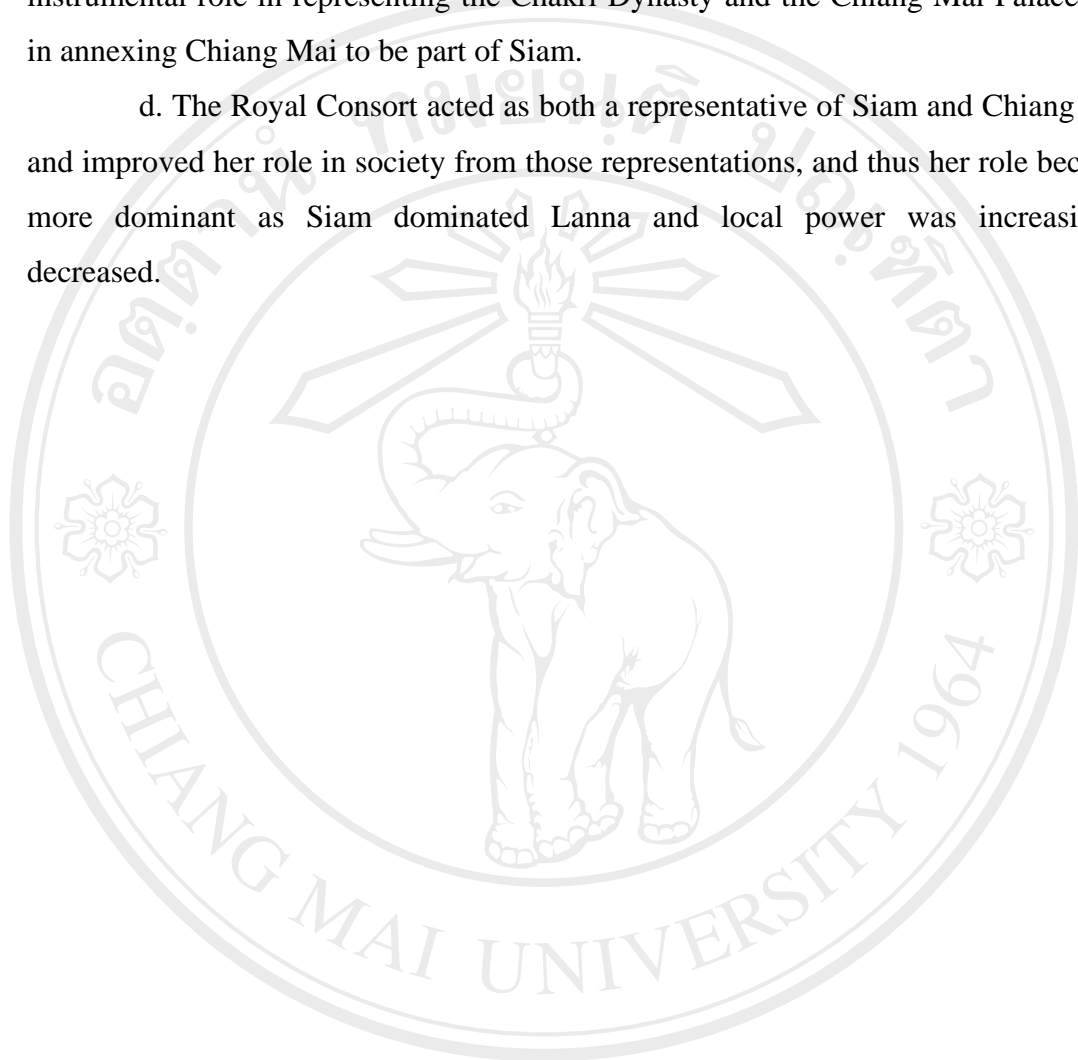
1. To study and analyze the status, both de jure and de factor, of the Royal Consort Princess Dararasmi;
2. To study and analyze the political, economic, and socio-cultural role of the Royal Consort in Chiang Mai during A.D. 2457-2476
3. To study and analyze the status and role of the Royal Consort and her activities in Chiang Mai.

This study employs a qualitative method, mainly based on the analysis of data materials. The analysis adopts the centralization concept , modernization concept, and assimilation concept. The findings reveal:

- a. The Royal Consort was recognized and respected by Chiang Mai residents and Siamese government officials, both as daughter of the Chiang Mai King and the Royal Consort.
- b. The Royal Consort was a very important person in assimilating the Siamese and Chiang Mai cultures

c. In the modernization of Siam for the defense of the Kingdom against colonial invasion, especially in Lanna region, the Royal Consort played an instrumental role in representing the Chakri Dynasty and the Chiang Mai Palace and in annexing Chiang Mai to be part of Siam.

d. The Royal Consort acted as both a representative of Siam and Chiang Mai and improved her role in society from those representations, and thus her role became more dominant as Siam dominated Lanna and local power was increasingly decreased.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved